

▶ Младите можат

НАРАТИВЕН ИЗВЕШТАЈ 2018

Содржина

Проект: Академија за младински активизам	4
Make a Change: Be a volunteer! 5.....	5
Младински локални иницијативи	6
Ослободи ја идејата 4	7
Еко-здружување (Победничка идеја од Ослободи ја идејата)	8
Проект: Младински лидерски иницијативи vol.3	9
Лидерски Камп	10
Младински лидерски иницијативи	11
Проект: Мотивациски викенд	12
Мотивациски викенд 5	13
Проект: Младински локални иницијативи	15
Проект: Сервиси за млади	16
Мобилности за млади	17
Европски волонтерски сервис	18
Еразмус+ младински размени	19
Младите можат во мрежи	20
Активности на активното членство на Младите можат	21
Едукативен камп Embrace Science	22
Работилница Милионер без неколку нули	23
Работилница Се што слушаме	24
Годишно собрание на Младите можат и листа на активни членови	25

25

Активни членови

14

Испратени млади
на Еразмус+ проекти

8

Јавни настани

10

Спроведени
работилници

7

Спроведени младински
иницијативи

5

Испратени ЕВС
волонтери

Академија за младински активизам

▶ Проект

Програми:

- ▶ Make a change: Be a volunteer! 5
- ▶ Младински локални иницијативи
- ▶ Ослободи ја идејата 4

**SCHÜLER
HELFE
LEBEN**

Make a Change: Be a volunteer! 5

На почетокот на 2018 г. Младите Можат продолжи да ја спроведува програмата за волонтирање Make a change: Be a volunteer! во рамки на проектот "Академија за младински активизам" поддржан од Schüler Helfen Leben кој започна во 2017 г.. Целта на проектот беше да се оспособат младите да станат активни чинители во својата заедница, со здружени сили да ја направат заедницата поубаво место за живеење за сите, а воедно и самите да растат и да се развиваат. 25 енергични и мотивирани млади беа дел од оваа програма и по завршување на трите модули се поделија во три тимови.

Трите проблеми кои младите одлучија да ги адресираат преку своите иницијативи беа:

1. Недостаток на кариерно насочување на матурантите
2. Голем број на пасивни и неинформирани млади
3. Ниско ниво на велосипедска култура во Скопје

Која е мотивацијата на младите за активно вклучување во општеството?
Што е позадината на младинското учество во општествените процеси?

Дискусија

„Младински активизам:

Лична корист или општествено добро“

Кои се придобивките од тоа учество за младите од една страна и за заедницата во која тие живеат од друга? Ова се само неколку од прашањата кои беа дискутирани на темата „Младински активизам: алатка за лична корист или општествено добро?“

Дискусијата се одржа на 26.04.2018 година во ГЕМ Клубот. Се дискутираше за младинскиот активизам од призма на личните искуства на присутните, но и од призма на волонтирањето, застапувањето, подигнувањето на јавната свест и други начини на кои младите се активираат во општеството. Тројцата поканети говорници, патем млади активисти, ги споделија научените лекции, искуствата и практичното знаење кое го стекнале низ годините како активисти на индивидуално ниво, преку волонтирање во организации или преку работа на младински проекти.

Запознај го УКИМ на 31.03.18 и 01.04.18 организираа дводневен настан за запознавање на матурантите со факултетите при Универзитетот Кирил и Методиј. Тим од 7 ентузијастички организатори организираа овој голем настан како дел од своите активности за кариерно насочување на средношколците. На овој настан, матурантите имаа можност да дознаат повеќе за факултетите и можностите за продолжување на своето образование. 22 факултети ги претставија своите програми за студирање. Студенти и професори од секој факултет ги презентираа досегашните искуства на факултетите.

Дводневен настан
„Запознај го УКИМ“

Програма за локален активизам Младински локални иницијативи

Програмата за локален активизам во 2018 г. се имплементираше по петти пат, и тоа во 4 општини : Карпош, Аеродром, Центар, и Делчево со учесници жители во општините на возраст од 17 до 24 г.

Целта на програмата беше да ги мотивира младите да учествуваат во остварувањето позитивни промени заедно со локалната власт, промоција на младинскиот активизам како и стекнување на вештини за личен и професионален развој.

Програмата се состоеше од фази:

- Градење на капацитети на учесниците (Две дводневни обуки во март)

Во оваа фаза, учесниците присуствува на два модули од обуки на кои стекнаа вештини за тимско работење и лидерство, проектно планирање и детектирање локални проблеми.

- Имплементација на 4 локални иницијативи (во периодот април-јуни)

Стегнатите знаења и вештини од првата фаза учесниците ги употребија во фазата на имплементација на иницијативите. Патем, се запознаа со начинот на функционирање на општината и претставници од локалната власт. Преку учество во програмата, учесниците имаа шанса да развијат вештини, да стекнат ново искуство, да запознаат претставници од локалната власт, да влијаат на начините на носење одлуки и да бидат идната генерација на млади агенти коишто ќе го направат светот подобро место за живеење.

Четири иницијативи кои се имплементираа беа следните:

- SLAP – иницијатива во о. Аеродром за симулирање на младински културен центар во општината преку еднодневна работилница „Боите на мојот свет“
- Безѓубрија – иницијатива во о. Карпош за подигнување на граѓанската свест за селектирање на отпад и справување со истиот
- КИВИ – кул иницијатива за витална иднина во о. Центар која имаше за цел да ги мотивира младите да живеат поздраво, да се храна поздраво и да имаат почеста физичка активност
- Младинска локална иницијатива во о. Делчево која исто така симулираше младински културен центар преку организирање на неколку културни настани, фотоконкурс и доставување на петиција до општината за отворање на културен центар.

Ослободи ја идејата, преземи акција! 4

На 06.06.2018, среда во Кино Култура се одржа натпреварот Ослободи ја идејата по 4ти пат. Присутните имаа можност да ги слушнат четирите финални идеи предложени од тимови составени од 3 до 5 млади. На различни теми се презентираа различни креативни решенија кои беа во форма на одговор на општествените предизвици кои ги засегаат токму овие млади.

Летен камп за природни науки беше првата идеја на група средношколци сакајќи да ја подигнат свеста за потребата од изучување на овие науки уште во основно образование. Во сферата на образованието, воведувањето на економија во цело средно образование беше идеја на тројца проактивни средношколци кои ја увиделе важноста и придобивките од воведувањето на овој предмет во наставата. Развојот на граѓанско општество преку кампања за користење на правото на глас помеѓу младите беше третата идеја која учествуваше во натпреварот, претставена од 3 млади девојки. Тие активностите сакаа да ги посветат на младите кои не го користат своето право на глас. Идејата за животен стил без отпад на тимот на ViridiQ беше овогодинешната победничка идеја. Тие имаа за цел да ја подигнат јавната свест за животниот стил на нула отпад организирајќи настан од отворен карактер каде младите би можеле да се запознаат и да се мотивираат да почнат да практикуваат овој животен стил а во склоп на настанот ќе одржат работилница за 30 млади кои ќе научат рецепти и подготват продукти за домот без притоа да произведат отпад. Покрај овие 4 идеи, присутните имаа можност да ги слушнат две приказни за веќе реализирани идеи како и за процесот на нивната реализација од страна на двајца млади, успешни и искусни активисти. Идеите се презентираа пред публиката и 3 члена жири комисија. Ослободи ја идејата е дел од „Академија за младински активизам“, проект е реализиран со поддршка од Schüler Helfen Leben.

Еко-здружување на школка (Победничка идеја од Ослободи ја идејата)

Тимот на ViridiQ на 15.06 (недела) ја реализираше идејата за настан посветен на животниот стил без отпад со која победи на натпреварот Ослободи ја идејата.

На нивната три-сегментна работилница учесниците и посетителите научија како подобро да делуваат за намалувањето на отпадот, научија како подобро да се справат со истиот и учествуваа на размена на книги, облека и накит. Дополнително, се запознаа со еколошки свесни луѓе и со можностите кои тие ги нудат во нашиот град. Копче, продавница за second-hand облека, Андријана Папиќ Манчева од иницијативата Од нула до нула и Еко-велосипедист присуствуваа со свои штандови и придонесоа кон поголема успешност на овој настан. Покрај информативниот момент, кај учесниците се разви и натпреварувачки дух со играта и предизвиците кои ViridiQ ги подготвија за нив. Тие се забавуваа и се мотивираа да преземат чекори кон живеење со помалку отпад и си добија starter pack кој ќе им помогне дополнително во тоа. Дополнителна поддршка за реализација на овој настан дадоа е Нула Отпад ДОО Скопје, Vitalia Healthy food, GORSKA VODA, Bella и Град Скопје.

Младински лидерски иницијативи vol.3

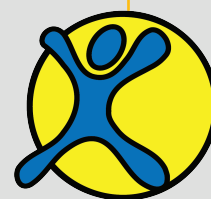

▶ Проект

Иницијативи:

- ▶ ViridiQ
- ▶ Hack the Mental Health Stigma
- ▶ МИПО - Младинска иницијатива
за промени во образованието

seed•

{SAJV}
{CSAJ}

Младински лидерски иницијативи vol.3

Трета година по ред, една од редот на успешните приказни на Младите можат продолжи да се реализира. “Младински лидерски иницијативи”, еден од најинспиративните проекти на Младите можат, се спроведе во периодот од декември 2017 до мај 2018 година.

Целта на проектот беше да се поттикнат младите луѓе во Македонија да бидат свесни за својот лидерски потенцијал, да станат активни граѓани во својата заедница, да детектираат предизвици во истите и преку здружено делување да креираат акции за нивно решавање и подобрување на општеството.

Проектот беше составен од две фази:

► 7-дневен Лидерски Камп

Интензивна и уникатна програма наменета за 20 млади луѓе на возраст од 17 до 22 г. која се реализираше од 04.02.2018 до 11.04.2018 на Пониква и која опфати индивидуални и групни сесии, лични и тимски вежби и предизвици, рефлексии и самоевалуација, како методи за развој на лидерски вештини.

► Спроведување на три младински иницијативи (февруари – мај)

Сите учесници за време на кампот се поделија во три групи и детектираат општествени предизвици кои лично ги засегаат. За време од три месеци (февруари, март, април) тимовите ги имплементира иницијативите во насока на подобрување на општеството. За време на целиот процес на спроведување на иницијативите, тимовите имаа поддршка од ментор. Токму со иницијативите новите идни лидери имаа шанса да искушат како е да се работи во тим и уште побитно, директно да бидат дел од промената која иницијално сакале да ја постигнат.

Проектот се реализираше повторно во партнерство со Association SEED од Швајцарија и беше поддржан од Национален младински совет на Швајцарија, како дел од програмата Youth for Development.

Младински лидерски иницијативи

ViridiQ

Организиран активности:

- Онлајн кампања за подигнување на свеста за заштита на животната средина
- Акција за садење цвеќиња низ Скопје
- Работилница и предизвик „Животен стил со нула отпад“
- Фотоконкурс и изложба „Естетика на грдото“
- Водич „Животен стил со нула отпад“

Младинска иницијатива за промени во образованието - МИПО

Организиран активности:

- Анкета за програмата во средното образование
- Инфо сесии во средни училишта
- Јавна дискусија
- „Практикувај дискусија, дискутирај пракса“
- Завршен настан
- „Симулирај, експериментирај, практикувај“

Hack the Mental Health Stigma

Организиран активности:

- Јавен настан
- „Менталното здравје не е првоаприлска шега“
- Жива библиотека
- „Прочитај човек, зборувај со книга“
- Конкурс „Хакирај – Превенирај“
- Видео анкета „Психолог vs. психијатар“
- Дискусија
- „Митови vs. факти: Ментално здравје“

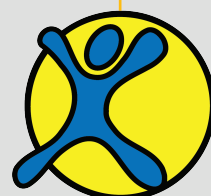
Мотивациски викенд 5

Проект

**SCHÜLER
HELFEN
LEBEN**

Мотивациски викенд 5

5ти по ред, традиционален Мотивациски викенд – Викенд наменет за мотивација, инспирација, вмрежување и успех. 24ти и 25ти ноември, 2018та година беа два дена наменети токму за овој настан, а салата Империјал во Македонската опера и балет повторно беше епицентар на повеќе од 180 млади кои имаа можност да го почувствуваат мотивацискиот пулс.

Целта на Мотивациски викенд уште од неговата прва реализација е да ги мотивира младите да работат на себе, на приватен и професионален план, преку успешни луѓе кои ја споделуваат својата приказна за досегашните успеси и падови и работилници за личен и професионален развој. И оваа година одржавме викенд исполнет со инспиративни говори, корисни и интерактивни работилници, со млади кои сигурно чекорат по патот кон успех и себереализација и со забрзан мотивациски пулс како никогаш до сега. Модератор на настанот беше нашата драга пријателка и соработничка Александра Илиевска. На првиот ден од Мотивациски викенд 5 на сцената излегоа:

- ▶ Илина Арсова, првата Македонка на врвот на светот
- ▶ Михајло Димитриевски попознат како Тхе Мичо, илустратор и човек кој црта чудовишта.
- ▶ Ѓорче Ставрески, режисерот и сценарист на „Исцелител“,
- ▶ Дејан Џолев, филмски режисер, визуелен уметник и основач на „Џолев и уметностите“
- ▶ Ира Бабиќ, сопственик и директор на Brand Union.

Младите покрај тоа што ги слушаа мотивациските говори учествуваа на една од двете симултани работилници согласно нивните интереси. Александра Јанакиеска од Brainster ги воведо во „Маркетинг на социјални мрежи“ а Филип Манојловски од Колеги&Колешки на младите им ги претстави 11те чекори на „Elevator pitch“.

Мотивациски викенд 5

Вториот ден од Мотивациски викенд 5 понуди подеднаква доза на мотивација со говорниците:

- ▶ Стефан Митров – основач на M3DS Академијата за 3D и Game Design
- ▶ Драгана Гунин, театарска режисерка
- ▶ Горјан Стојановски, основач на OutletON
- ▶ Љубомир Стојчески – основач и сопственик на Фрешис.
- ▶ Marc De Jongh – мастер шеф во Брза кујна, основач и еден од членовите на Националната асоцијација на готвачи на Македонија

Двете работилници кои присутните млади имаа можност да ги посетат беа „Како од парите да направиш пари“ со Билјана и Симона од Илирика Фонд и „Маркетинг 360“ Бојан Коскаров од Creative Hub.

Бти пат по ред Младите покажаа дека можат и дека никогаш не треба да се откажуваат од своите цели и снисhta во животот а организацискиот тим се мотивирше како никогаш до сега за следна година, по бти пат да подготви уште подобар и поголем Мотивациски викенд.

Мотивациски викенд 5 беше поддржан од најголемата германска фондација за млади Schüler Helfen Leben, а кон неговата успешност придонесоа и Добра вода, Витаминка, Виталиа, Скринпринт, Нескафе, Пивара Скопје и Ред бул.

Проект **YouthBankHub**
WESTERN BALKAN AND TURKEY

Младински локални иницијативи

Од септември, 2018та г. Младите можат почна да имплементира уште еден едногодишен проект во рамките на организацијата преку кој ќе се идентификуваат младинските потреби и предизвици и ќе се инспирираме младите по што тие ќе делуваат за адресирање и решавање на истите.

Проектот Младински локални иницијативи се имплементира до септември 2019 г. во општина Кочани и општина Велес. Општа цел на проектот е да се зајакне демократскиот дух кај младите луѓе преку младинско учество и младински активизам во две општини во Македонија (о. Кочани и о. Велес).

Проектот се состои од две фази:

- Истражување за потребите и предизвиците со кои младите луѓе во Кочани и Велес се соочуваат
- Градење на капацитети на млади и имплементација на младински локални иницијативи за застапување

Во периодот од септември до декември 2018 г. на основа на претходно подготвена методологија беше спроведено истражување во двете општини преку фокус групи и теренски анкети и се идентификуваа главните потреби и предизвици на младите во двете општини соодветно. Добиените резултати се анализираат, од истите се формулираа заклучоци и се подготви публикација „Потребите на младите на локално ниво во Велес и Кочани“. Идентификуваните младински предизвици ќе бидат понатаму она на што ќе бидат посветени локалните младински иницијативи за застапување.

„Младински локални иницијативи“ е проект кој Здружението на граѓани Младите можат го имплементира, а е поддржан од Здружение за едукација Младиинфо Интернационал преку проектот “Youth Banks Hub for Western Balkans and Turkey”. Проектот “Youth Banks Hub for Western Balkans and Turkey” е финансиран од страна на Европска Унија и спроведуван од страна на 5 организации од регионот (Mladiinfo International од Македонија, Fondacija Ana I Vlade Divac од Србија, NVO Prima од Црна гора, Partners Albania од Албанија и Community Volunteers Foundation од Турција).

Проект

Сервис за поддршка на млади

Младинската гаранција претставува сет на Владино мерки кои имаат за цел да гарантираат за квалитетни услуги кои им се нудат на младите во насока на вработување, континуирана едукација, доедукација, пракса и тренинг.

Република Македонија е единствената земја во регионот, која не е членка на Европска унија, а започнува со планирање за воведување на младинската гаранција како мерка за зголемување на вработливоста на младите луѓе.

Спроведувана е од април 2018та во партнерство меѓу Министерство за труд и социјална политика, Агенција за вработување и Националниот младински совет на Македонија. Теренската работа се продолжи во текот на 2018та година.

Во периодот од септември до крајот на декември Младите можат го спроведуваа проектот „Сервис за поддршка на млади“. Со помош на 14 теренски соработници од Скопските општини: Гази Баба, Шuto Оризари, Ѓорче Петров, Кисела Вода, Чаир, Центар и во Струмица се имплементираа теренски активности.

Во периодот од септември до декември се спроведоа неколку информативни настани и теренска работа кои резултираа со повеќе од 700 мапирани млади кои се во NEET (not in education, employment or training) категоријата. Од нив, успешно ги искористија можностите на Агенцијата за вработување 54 млади лица и се вработија, започнаа некоја обука или започнаа пракса.

Информативниот настан е дел од проектот „Сервис за поддршка на млади“, поддржан од Civic Engagement Project-Macedonia (Проектот на УСАИД за граѓанско учество), а спроведуван од Младите можат.

Мобилности за млади

Erasmus+

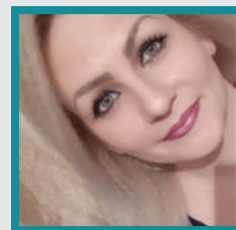
- ▶ Европски волонтерски сервис
- ▶ Младински размени

Европски волонтерски сервис (ЕВС)

Во рамки на Европскиот волонтерски сервис, првиот волонтер кој Младите можат го испрати на 3 месечно волонтирање отиде во Ловеч, Бугарија. Почнувајќи од 01.03.18 па се до 31.05.18 волонтерката имаше можност да работи како еден од четирите волонтери во организацијата Ecomission 21st Century. Проектните активности вклучуваа теми поврзани со екологија и одржлив развој каде преку презентации и практични примери волонтерката работеше со деца од 3 градинки и 3 училишта во околината на Ловеч, Бугарија.

Лина Тренкоска,
ЕВС волонтер во Бугарија

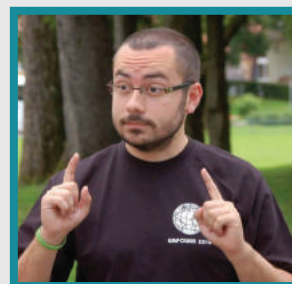

Михаела Михаилова
и Лидија Горџевиќ,
ЕВС волонтери во Бугарија

Соработката и испраќањето на волонтери во Бугарија продолжи со испраќањето на уште две волонтерки на едногодишно волонтирање во Сливен. Тие се дел од едногодишен проект со цел на проектот - интеркултурна размена со локалното население на Сливен преку радио емисија, Youtube канал и преку методите на неформалното образование. „Да се биде волонтер во Сливен е прекрасно искуство. Уште од првиот месец од моето волонтирање запознав извонредни луѓе од кои може многу да се научи. Од сите искуства и авантури кои ги имам до сега имам чувство дека веќе сум тука една година.“
- ЕВС волонтер на Младите можат во Сливен, Бугарија.

ЕВС можност за волонтирање во Холандија искористи и уште еден волонтер. Целта на волонтерот таму е поделена на два сегмента: активизам – учество во социјални проекти, дел од заедницата, споделување на верувања и идеи со други млади и личен развој – како да созрее и стане независен, да научи да работи во тим, да добие пошироко разбирање и перспектива за општеството и заедницата и патем да открие и развие нови квалитети, вештини и таленти.

Александар Ристов,
ЕВС волонтер во Холандија

Магдалена Златанова,
ЕВС волонтер во Полска

Последната волонтерка која Младите можат ја испрати во 2018 г. преку Европскиот волонтерски сервис, овој пат во Полска, замина во септември 2018 г. и ќе волонтира до 30 јули 2019 г. Таа за време на своето волонтирање работи со деца, организира кул работилници на теми кои таа ги одредува и настани се дел од нејзиното секојдневие стекнувајќи нови знаења и искуства.

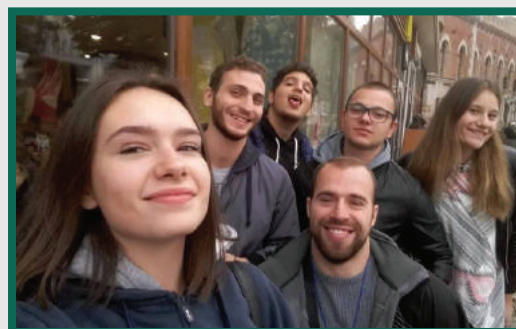
Младинска размена “Back 2 Basics”

Од 02.08.2018 до 17.08.2018 повеќе од 50 млади од 11 различни земји беа собрани во Олде Вехте, Холандија на младинска размена преку Еразмус+ програмата организирана од страна на фондацијата Cherry за да ги подобрат своите вештини за комуникација и тимска работа. Главна цел на учесниците беше да се предизвикаат себеси и да се обидат да ги надминат нивните внатрешни стравови. Научија да работат како тим, да прифаќаат и поддржуваат други идеи, а исто така и да ги комбинираат. Ако програмата “Back 2 Basics” може да се опише и сумира со два збора, тие би биле “искуство на отворено” (OE). Идејата зад проектот беше да се подготват учесниците за различни животни предизвици и ситуации, бидејќи надворешната активност е едноставно симулација на самиот живот. Надворешното искуство оваа година се состоеше од 4 последователни дена, во текот на кој на ниту еден учесник не му беше дозволено да ги носи својот телефон или паричник. Користејќи го само она што го научиле, и нивните умови, младите заработуваа пари, храна и засолниште додека се забавуваа по пат. Младинската размена “Back 2 Basics” се одржа по втор пат и е основа на долгорочна соработка на Младите можат со фондацијата Cherry во рамки на Еразмус+ програмата.

Младинска размена „Придонес кон општеството“

Уште една мобилност на млади остварена преку Еразмус+ програмата на која Младите можат беше партнер е младинската размена од 30.09.2018 до 07.10.2018. Дел од активностите на размената беа реализирани на терен низ центарот на градот каде беше воспоставен контакт со луѓето од Темишвар и ги ислушаа нивните потреби со цел да се направи план за дејствување во заедницата за истата да се подобри. Главната цел на сите активности за подобрувањето на заедницата, а со тоа и на самата размена беше Темишвар да стане European Culture Capital.

Младите можат во мрежи

Во Националниот младински совет на Македонија каде Младите можат е една од основачките-членки на мрежата, Младите можат беше дел од сите активности кои Националниот младински совет на Македонија ги спроведе. Некои од нив се стратешкото планирање на Националниот младински совет на Македонија, консултативни процеси за Закон за млади во мрежата како и тематски настани.

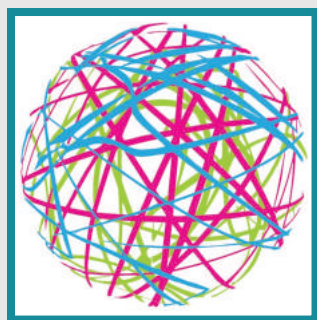
Младите можат беше активна и во Сојузот за младинска работа кој оваа годија започна да го реализира проектот „Квалитетна младинска работа: рамка за понатамошен развој на младинската работа“. Младите можат беа присутни и ја поддржуваа мрежата во текот на реализацијата на проектните активности.

Младите можат во 2018та стана член на 3 неформални мрежи на граѓански организации:

„Balkan Club Network“ е неформална мрежа на граѓански организации кои целат да го поттикнат интеркултурното разбирање и да ја зголемат соработката меѓу младите во Балканот и Молдавија. Формирана на крајот од август, мрежата е релативно нова. Младите можат учествува со претставник од Младите можат кој е Национален координатор во мрежата за нашата земја.

„Rocking platform“ е неформална мрежа на граѓански организации кои работат со мобилности и интернационални можности за волонтирање. Се основаше во јули со 16 организации членки од ЕУ и не-ЕУ земји. Целта на платформата е да се зголеми соработката меѓу веќе постоечките партнери и да се направи поодржлив механизам за соработка.

„Мрежата на младински банки – Македонија“ е неформална мрежа на граѓански организации која има за цел да застапува создавање услови за што поголема младинска вработеност преку моделот на младински банки. Мрежата на младински банки во овој состав ќе делува во 4 региони, со цел да се воспостави новиот и иновативен модел во Македонија кој ќе треба да донесе клучни промени во младинското вработување. Преку овој модел, не само што младите ќе бидат тие кои ќе поднесат иницијативи за нивната заедница, туку и тие ќе располагаат со средствата и токму младите ќе одлучуваат каков тип на проекти да се поддржат.

Активности од активното членство на Младите можат

Едукативен камп за природни науки “Embrace science”

„Зошто е небото сино? За што ќе ми се потребна хемијата или математиката? Зошто Месечината ја гледаме во различни форми?“

Ова беа само дел од прашањата на кои 5те млади кои го организираа едукативниот камп за природни науки дадоа одговор. Двонедвниот настан #EmbraceScience се одржа на 22ри и 23ти септември, 2018 г., во СУГС Никола Карев, Скопје од 09:30 до 14:30 ч. Кампот беше организиран и имплементиран од страна на 5 активни членови на Младите можат, дел од тимот за образование. Тие сакаа да им покажат на младите дека природните науки не се досадни и неразбирливи и дека имаат голема примена во секојдневниот живот и со сигурност успеаја во тоа.

Во текот на овие два дена беа одржани по пет предавања со многу практични примери, експерименти, демонстрации од областите Биологија, Математика, Хемија, Астрономија и Физика.

Сите овие елементи го составија мозаикот на незаборавниот викенд кој го имаа овие млади.

- ▶ 35 ученици од различни основни училишта од Скопје, Свети Николе и Куманово, од 6то до 9то одделение.
- ▶ 35 насмевки и воодушевени изрази од експериментите и демонстрациите кои беа изведени пред нив.
- ▶ 35 будни умови, љубопитни да дознаат како се лансираат ракети, што има во утробата на рибата, каде во уметноста и природата може да се најде низата на Фибоначи.

Милионер без неколку нули Работилница за финансиска писменост

На ден 28.09.2018 год. (среда) во просториите на Бизнис Академија Смилевски се одржа едукативна работилница на тема финансиска писменост кај средношколците – „Милионер без неколку нули“.

Благодарение на отворениот поглед и желбата за описменување на младите во областа на менаџирањето на пари, по претходно испратено барање просторот беше отстапен за користење од страна на одговорните лица на Бизнис Академија Смилевски. Самата работилница беше организирана од страна на активното членство т.е. 4 активни членови, дел од тимот за образование на Младите Можат.

На работилницата присуствуваа 35 учесници, кои претходно се пријавуваа на повик.

Првото предавање беше насочено кон кредитите и даноците. Предавање го водеше обучено лице во областа кредити и даноци. На учесниците им беше објаснето што всушност значат кредитите и како се дефинираат истите.

Второто предавање беше насочено кон менаџирање на пари и управување со лични приходи. Предавањето го водеше претставник од Илирика Фонд. За време на ова предавање на сите учесници им беше објаснето на кој начин можат да успеат да заштедат барем дел од буџетот и да ја почувствуваат финансиската слобода.

Се што слушаме [Едукативна работилница]

На 27.10.2018 во просториите на СУГС “Орце Николов” се овозможи атмосфера исполнета со спонтаност и амбиција. Беше оддржана едnodневна работилница на тема музика и психологија – “Се што слушаме”. Идејата за оваа работилница, која дојде од страна на неколку активни членови од тимот за ментално здравје на Младите можат кои успешно ја организираа како настан.

Во времетраење од 5 часа фасилитаторот ги упати учесниците кон запознавање и самозапознавање на ниво на личност секој, даде насоки за изразување на емоциите и состојбите преку музиката, со што се постигна целта на оваа работилница – излегувањето од комфорт зоната, да се проба нешто ново, поточно учесниците да се слушнат себеси и да се ослободат од стегите на тоа како надворешниот свет би ги доживеал, што ги сопира, што е пречката и кои се начините на надминување. Работилницата заврши со пријатна атмосфера и со взаемно чувство на исполнетост.

Годишно собрание на Младите можат

На 01.12.18 Младите можат го одржа редовното годишно Собрание на кое се дискутираше за работата на организацијата во текот на 2018 г., се најави годишниот план за 2019 г. и се избра нов Управен одбор. Управениот одбор на Младите можат брои пет членови. Илија Станковски, Иван Јованов, Маријана Јанческа, Марија Стефанова и Никола Јовановски се тимот кој во 2019 г. и 2020 г. ќе биде со младите што можат и ќе раководи со организацијата!

Активни членови на Младите можат во 2018 г.

Јовица Јанковиќ
Катерина Арсова
Виктор Цицимов
Соња Галевска
Сања Јонческа
Горјан Славковски
Надица Савоска
Елена Пауноска
Теодора Гацоска
Андреј Мазневски
Дарко Ташков
Бојана Стефаноска
Никола Секуловски

Марија Боцевска
Никица Манџуковски
Елена Киранџиска
Тамара Митевска
Стефанија Бошковска
Филип Наумовски
Стефани Петрова
Никола Гилев
Леонтина Пауновска
Симеон Стојковски
Оливера Каменаровска
Стефан Митиќ

